

TUR 4, FISKESTIGEN 31 km

www.skaraborgsleder.se

15 mars, 2013

Välkommen på en runda i Ransberg med omväxlande natur- och kulturupplevelser. Terrängen är bitvis kuperad, men belöningen är ett par fantastiska utsikter över landskapet. Variera gärna turen med en avstickare till Örlenbadet där du kan fika, hyra kanot eller ta en bensträckare på det natursköna Prästberget.

CYKELLEDEN

Startpunkt: Turen utgår från parkeringen vid Ransbergs kyrka. Se start i kartorna. Föredrar du att starta från Tibro kombinerar du tur 3 och 4.

Logistik: Huvudleden från Ransbergs kyrka är 31 km lång. Avstickare till Gamla Örlenbadet (1,5 km t/r) respektive Höghults by (4,2 km t/r) tillkommer och har du Tibro tätort som start och mål får du lägga på ytterligare ca 19 km.

Sträckan mellan Ransbergs kyrka och Spethult följer Västgötaleden som har röda skyltar i vägdelningar. I övrigt är turen oskyltad.

Svårighetsgrad: Mellan medel och svår. Mellan Ransberg och Spethult följer leden asfaltvägar i en flack terräng, medan övriga delar går i en relativt kuperad terräng med grusvägar.

Tips: Som komplement till ledbeskrivningen finns en detaljerad karta över Tibro kommun. Kartan kan hämtas på informationscentralen i Tibro. Se "Viktiga telefonnummer" nedan. Under "Vandring", "Alfabetisk lista" på www.skaraborgsleder.se finns mer information om Prästberget. Längst ned på sidan hittar du en PDF.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

- Informationscentralen i Kommunhuset, tel 0504-181 01, Centrumgatan 17, Tibro
- Nödsituation, tel 112
- Vårdcentralen, tel 0504-403 00

SERVICE

A. Tibro Kanotklubb: tel 070-27 27 404, www.tibrokk.nu (uthyrning av kanoter)

B. Gamla Örlenbadet: (parkering, WC, omklädningsrum och dusch, samt kiosk med pizzeria, tel 0504-220 20)

C. Örlenbadets Familjecamping: tel 0504-222 55 (badplats och WC tillgängliga för allmänheten)

D. Ransbergs kyrka (parkering)

E. Tempo: Bjurbacksvägen 58, Fagersanna, tel 0504-201 28, www.tempo.se (livsmedel)

LEDBESKRIVNING

1. Ransbergs kyrka. Den äldsta delen är koret som byggdes på 1200-talet. Man kan ana att kyrkan ursprungligen var en s k försvarskyrka. På medeltiden var det vanligt att kyrkor hade vackert möstrade innerväggar. Så även i Ransberg. Den uppmärksamme kan upptäcka en mindre yta av innerväggen där den gamla väggmålningen sparats.

2. Fagersanna tillhör en av kommunens äldsta bybildningar. Den nämns i skrift redan på 1400-talet. Byn bestod ursprungligen av tre gårdar varav ett klosterhemman. Namnet Fagersanna sägs betyda "den vackra sanden" (fagra sanna).

3. Spethult är en av Ransbergs äldre byar. 1413 fanns den i skattelängden och omfattande tre hemman. Namnet betyder älgspjut. Trots skiftet ligger gårdarna ganska väl samlade. Odlingslandskapet har bevarat ett drag av flydda tider med sina stengärdesgårdar, odlingsrösen och åkerholmar.

4. Lakenäs finns omnämnt i Gustaf Wasas jordebok från 1540. Under senare tid har Lakenäs varit ett livaktigt centrum för missionsförbundets ungdomsverksamhet. Gården köptes 1945 av Harry Carlsson, mera känd som HC. 1953 lät han uppföra det kapell som finns på platsen. En populär aktivitet var de s k storsöndagarna på Lakenäs med gudstjänster och musikkår. Sin storhetstid hade man på 1950- 60-talen.

5. Fiskestigen. Genom uppodling tillkom flera gårdar i Ransberg under 1600-talets första decennier.

En av dessa är den vackert belägna Fiskestigen. Den småskaliga och ålderdomliga odlingsformen med små åkrar och betesmarker är fortfarande väl synlig i kanterna mot sjön och skogen.

6. Söroset/Nolaset. Gårdarna är av mycket hög ålder och tillkom under tidigt 1400-tal. Söroset var under 1600-talet ett av Ransbergs få säterier. Byggnaderna är av varierande ålder. Den äldre av mangårdsbyggnaderna är en f d officersbostad från 1800-talets mitt. Den yngre mangårdsbyggnaden är uppförd i 1920-talsklassicism. Vid Nolaset är bebyggelsen väl samlad och ger delvis ett mycket gammalt intryck. Örlandens blockrika betesmarker och fornåkrar har en lång historia.

7. Hultåsen, eller Lindhult som är det tidigare namnet, stammar från uppodlingsperioden på 1600-talet. Det vackra kulturlandskapet kring gården är starkt kuperat och stenigt. En del träd vid vägkanten har fått sin märkliga form av hamling (insamling av löv till djurfoder). I området finns också ett välbevarat fädrev kantat av stenmurar.

8. Brännhult med anor från 1600-talet är Ransbergs hembygdsgård. Gården har två mangårdsbyggnader mycket tätt ihop. Detta kommer sig av ett arvsskifte på 1840-talet. Sedan 1972 ägs gården av hembygdsföreningen som lagt ner mycket möda på att restaurera och bevara miljön. Torpet Fredriksberg har på senare tid flyttats hit från Nolaset.

9. Höghults by. Sväng av vid skylten "Höghult 2". Platsen ligger på en högt belägen ås. Välj en klar dag för avstickaren då utsikten är vidunderlig. Höghult bestod ursprungligen av två byar, Lilla och Stora Höghult. Radbyn är väl bevarad med spår av en svunnen tid med gamla fågator, odlingsrösen, stenmurar och hamlade träd. Byn är idag en sista rest av ett småskaligt jordbruk i skogsbygd.

10. Skinnfällan finns upptagen i jordaboken år 1551. Idag är det framförallt det ålderdomliga kulturlandskapet runt själva gården som är märkligt. Det är ett mycket småskaligt jordbrukslandskap med ett otal odlingsrösen och stengärdesgårdar. Platsen är väl värd en reflektion för oss nutidsmänniskor.

